

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

po Zahtjevu za pokretanje postupka podnesenom od strane privrednog subjekta “Tron Systems” d.o.o. Sarajevo, protiv Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo

Sarajevo
februar, 2014. godine

Broj: 01-26-2-022- 37-II/13
Sarajevo, 18.2.2014. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 41. stav (1) tačka c), člana 42. stav (1) tačka c), člana 48. stav (1) tačka b), a u vezi sa članom 10. stav (2) tačke c) i d) i člana 11. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09) i čl. 105. i 108. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u postupku pokrenutom na osnovu Zahtjeva za pokretanje postupka privrednog subjekta “Tron Systems” d.o.o. Sarajevo, Behdžeta Mutevelića 10, 71000 Sarajevo, zastupanog po advokatu Začiragić Feđadu, Koševo 10/2, 71000 Sarajevo, protiv privrednog subjekta Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 82. (osamdesetdrugoj) sjednici održanoj dana 18.2.2014. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Utvrđuje se da je Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, zloupotrijebila dominantan položaj na relevantnom tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije Bosne i Hercegovine, primjenom različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova, iz člana 10. stav (2) tačka c) Zakona o konkurenciji, i zaključivanjem ugovora kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog ugovora, iz člana 10. stav (2) tačka d) Zakona o konkurenciji.
2. Nalaže se Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, da zaključi Ugovor o poslovnoj saradnji sa privrednim subjektom “Tron Systems” d.o.o. Sarajevo, pod uslovima jednakim za sve privredne subjekte na relevantnom tržištu, u vremenskom roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja i dostavi na uvid dokaze o izvršenju.
3. Zabranjuje se Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, svako buduće postupanje iz tačke 1. dispozitiva ovog Rješenja, kao i svako drugo postupanje na relevantnom tržištu koje bi privredne subjekte ili fizička lica, dovelo u nepovoljan položaj na relevantnom tržištu, u smislu člana 11. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.
4. Izriče se novčana kazna Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo u iznosu od 22.000,00 KM, u smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužna platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja, i dostaviti na uvid dokaze o izvršenju.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u navedenom roku, ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu odredbi člana 47. Zakona o konkurenciji, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

5. Nalaže se Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge, d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo da nadoknade troškove postupka privrednom subjektu „Tron Systems“, d.o.o. Sarajevo, Behdžeta Mutevelića 10, 71000 Sarajevo u ukupnom iznosu od 1.912,60 (jednahiljadadevetstotinadvanaest i 60/100) KM, u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
6. Odbija se kao neosnovan prijedlog za donošenje rješenja o privremenoj mjeri, podnesen od privrednog subjekta “Tron Systems” d.o.o. Sarajevo, Behdžeta Mutevelića 10, 71000 Sarajevo.
7. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 16.9.2013. godine pod brojem: 01-26-2-022-II/13, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) privrednog subjekta “Tron Systems” d.o.o., Behdžeta Mutevelića 10, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Tron Systems ili Podnosilac zahtjeva), zastupanog po advokatu Začiragić Feđadu, Koševo 10/2, 71000 Sarajevo, protiv privrednog subjekta Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: AFIP) radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja, iz člana 10. stav (2) tačke c) i d) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Uvidom u dostavljeni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je isti kompletan u smislu člana 28. Zakona.

Potvrda o potpunom i urednom Zahtjevu, shodno članu 28. stav (3), izdata je dana 18.10.2013. godine pod brojem: 01-26-2-022-1-II/13.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekt “Tron Systems” d.o.o. Sarajevo, Behdžeta Mutevelića 10, 71000 Sarajevo i privredni subjekt Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo.

1.1. Privredni subjekt Tron Systems

Privredni subjekt “Tron Systems” d.o.o. Sarajevo, Behdžeta Mutevelića 10, 71000 Sarajevo je upisan u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem: 65-01-0261-12, i u vlasništvu je fizičkih lica: (..)*¹ (33,33% osnovnog kapitala), (..)* (33,33% osnovnog kapitala) i (..)* (33,33% osnovnog kapitala).

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Tron Systems su obrada podataka, usluge hostinga i savjetovanje u vezi sa poslovanjem.

Ukupan ostvareni prihod privrednog subjekta Tron Systems u 2012. godini je iznosio (..)* KM.

1.2. Privredni subjekt AFIP

Privredni subjekt Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, upisan je u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod

¹ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

matičnim brojem: 65-02-0024-11, sa 100,0% vlasničkih udjela Zavoda za platni promet Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik FBiH», broj 83/09) privredni subjekt AFIP je registrovan za prikupljanje računovodstvenih iskaza o poslovanju pravnih lica, za izradu i upravljanje bazama podataka, kontrolu i upravljanje Jedinstvenim registrom finansijskih izvještaja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ukupan ostvareni prihod privrednog subjekta AFIP u 2012. godini je iznosio (..)*² KM.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je tokom postupka primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), te odredbe Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u smislu odredbi člana 26. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i odredbe Odluke o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, broj: 567/04 od dana 16.12.2004. godine («Službene novine Federacije BiH», broj 74/04), Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 83/09), te Zakona o finansijsko-informatičkoj agenciji («Službene novine Federacije BiH», broj 80/11).

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

Podnosilac zahtjeva, kao razlog za podnošenje Zahtjeva navodi:

- da je privredni subjekt AFIP Odlukom Vlade Federacije BiH o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, broj 567/04 od dana 16.12.2004. godine (u daljem tekstu: Odluka), jedini ovlašten da vrši prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH te je jedini ovlašten u Federaciji BiH da obrađuje, objavljuje i dostavlja te podatke;
- da je čl. 5. i 6. predmetne Odluke propisano da je privredni subjekt AFIP dužan da ustupi podatke iz računovodstvenih iskaza nadležnim organima i drugim korisnicima na njihov zahtjev i uz naknadu, a članom 7. iste Odluke je određen način određivanja naknade za ustupanje podataka;
- da je članom 5. Zakona o finansijsko-informatičkoj agenciji određeno da su podaci iz registra finansijskih izvještaja javni i dostupni svima bez dokazivanja pravnog interesa, a članom 45. Zakona o računovodstvu i reviziji je određeno da su podaci koje prikuplja privredni subjekt AFIP javni i dostupni svim pravnim i fizičkim licima;
- da je Podnosiocu zahtjeva radi specifične registrovane djelatnosti kojom se bavi neophodan pristup podacima iz registra privrednog subjekta AFIP;
- da privredni subjekt AFIP neosnovano odbija Podnosiocu zahtjeva dostaviti tražene podatke, dok istovremeno dostavlja iste podatke najmanje jednom privrednom subjektu, koji se bavi istom djelatnošću kao i Podnosilac zahtjeva;

² (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

- da je Podnosilac zahtjeva ovakvim postupanjem privrednog subjekta AFIP stavljen u neravnopravan položaj prema drugim privrednim subjektima kojima privredni subjekt AFIP dostavlja tražene podatke;
- da Podnosilac zahtjeva radi ovakvog postupanja privrednog subjekta AFIP trpi svakodnevnu finansijsku štetu obzirom da je određeni broj njegovih klijenata otkazao saradnju jer Podnosilac zahtjeva nema pristup aktuelnim podacima o finansijskim izvještajima privrednih subjekata;
- da raspolaže informacijama o pravnom licu sa kojim je privredni subjekt AFIP zaključio ugovor o ustupanju podataka o finansijskim izvještajima, uključujući i (...) ³ s kojom je navodno zaključio ugovor o besplatnom pružanju usluga, istraživanja i razvoja u svrhu modernizacije procesa, prijema, obrade i kontrole obračuna finansijskih izvještaja pravnih lica sa područja Federacije BiH;
- da je tim ugovorom (...) ^{*} osiguran pristup podacima iz finansijskih izvještaja pravnih lica sa područja Federacije BiH, te da privredni subjekt AFIP na ovaj način krši Zakon o finansijsko-informatičkoj agenciji jer su navedeni podaci dostupnim samo (...) ^{*}, koja te podatke distribuira, odnosno prodaje trećim licima putem usluge bon.ba;
- da je privredni subjekt AFIP navodno obustavio ustupanje podataka i zaključivanje ugovora o poslovnoj saradnji do donošenja ocjene i mišljenja Konkurencijskog vijeća o Pravilima ustupanja podataka pravnim i fizičkim licima, međutim isti uskraćuje dostavljanje podataka Podnosiocu zahtjeva i drugim privrednim subjektima, ali te podatke dostavlja drugim privrednim subjektima, uključujući i (...) ^{*}.

Na osnovu navedenog, Podnosilac zahtjeva smatra da je opisanim djelovanjem privredni subjekt AFIP zloupotrijebio dominantan položaj, iz člana 10. stav (2) tačke c) i d) Zakona, te traži da Konkurencijsko vijeće donese odluku kojom će onemogućiti ovakvo djelovanje.

Također, Podnosilac zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće u skladu sa članom 40. Zakona donese privremenu mjeru kojom će naložiti privrednom subjektu AFIP da odmah Podnosiocu zahtjeva omogući iste uslove pri pružanju usluge dostavljanja podataka iz registra kao i drugim subjektima, u periodu od najmanje 12 mjeseci sa mogućnošću produženja.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu navoda iz Zahtjeva i dostavljene dokumentacije, ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je, u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, donijelo Zaključak o pokretanju postupka dana 22.10.2013. godine, akt broj: 01-26-2-022-3-II/13 (u daljem tekstu: Zaključak).

U skladu sa članom 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je Zahtjev i Zaključak dostavilo na odgovor privrednom subjektu AFIP, dana 22.10.2013. godine aktom broj: 01-26-2-022-5-II/13.

Privredni subjekt AFIP je dostavio odgovor Konkurencijskom vijeću, dana 8.11.2013. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 01-26-2-022-7-II/13 u kome navodi:

- da je u skladu s članom 45. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine zajedno sa privrednim subjektom FIP, ovlašten da podatke preuzete iz finansijskih izvještaja pravnih lica obradi na način podesan za ocjenu imovinskog i finansijskog položaja pravnih lica;
- da u skladu s članom 44. istog Zakona, vodi Jedinostveni registar finansijskih izvještaja (dalje u tekstu: Registar) i da su podaci javni i dostupni svim fizičkim i pravnim licima;

³ (...) ^{*} - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

- da je dana 1.12.2011. godine stupio na snagu Zakon o finansijsko-informatičkoj agenciji, (u daljem tekstu: Zakon o agenciji), te da u skladu s članom 44. Zakona o agenciji privredni subjekti AFIP i FIP vode Registar finansijskih izvještaja pravnih lica;
- da je u skladu s članom 5. Zakona o agenciji, ovaj Registar središnji izvor informacija o uspješnosti poslovanja o finansijskom položaju pravnih lica, te je u skladu s članom 7. Zakona o agenciji, privredni subjekt AFIP dužan osigurati zaštitu podataka Registra;
- da je baza podataka iz finansijskih izvještaja pravnih lica, vlasništvo privrednog subjekta AFIP, koji ima pravo da istom upravlja na način koji osigurava integritet, i u tom smislu odredi i primjeni pravila koja regulišu distribuciju podataka, te da slobodan pristup informacijama nije apsolutno pravo i isto se može ograničiti u svrhu zaštite javnog interesa;
- da je obustavio ustupanje podataka komercijalnim i krajnjim korisnicima do donošenja mišljenja Konkurencijskog vijeća o usklađenosti Pravila sa Zakonom;
- da je privredni subjekt AFIP dana 26.9.2013. godine donio odluku broj: 01-1370/4 kojom se ukida privremeno ograničenje pristupa podacima iz Registra finansijskih izvještaja;
- da je Podnosilac zahtjeva prethodno od AFIP-a zahtjevao da mu isti ustupi podatke pod povoljnijim uslovima te ga je privredni subjekt AFIP dopisom broj: 01-3044/1 od 30.9.2013. godine uputio na uslove i način na koji se podaci mogu određenom privrednom subjektu ustupiti pod povoljnijim uslovima;
- da Podnosilac zahtjeva nije ponudio usluge koje zadovoljavaju kriterije iz člana 18. Pravila, niti bilo koje druge usluge radi zaključivanja ugovora pod povoljnijim uslovima;
- da se tokom perioda u kojem je u skladu sa Odlukom privrednog subjekta AFIP bilo obustavljeno ustupanje podataka iz finansijskih izvještaja, Podnosilac zahtjeva pronašao izvor koji mu je neovlašteno ustupao podatke, koje je privredni subjekt Tron Systems dalje distribuirao na tržištu;
- da je privredni subjekt AFIP sa privrednim subjektom (..)*⁴ potpisao dana 21.4.2011. godine Protokol o učešću u zajedničkom proizvodu, dana 24.4.2012. godine Ugovor o poslovnoj saradnji, te dana 14.11.2012. godine Ugovor o nabavci usluga istraživanja i razvoja;
- da ima važeći Ugovor o poslovnoj saradnji samo s privrednim subjektom (..)*, koji distribuira samo skraćene šeme finansijskih izvještaja;
- da je privredni subjekt (..)* aktivno učestvovao u procesu obrade podataka, te je za potrebe privrednog subjekta AFIP besplatno izradio aplikacije za prijem, obradu i kontrolu finansijskih izvještaja u svrhu osiguranja kontrole ispravnosti istih, zatim razvio optimalni mehanizam za nesmetan, kontrolisan i zaštićen proces distribucije podataka u skladu sa zakonom te tako faktički preuzeo podatke na osnovu važećeg Ugovora o poslovnoj saradnji prije nego što su na snagu stupila Pravila i prije nego što su ista dostavljena Konkurencijskom vijeću na mišljenje;
- da Ugovor o poslovnoj saradnji sa privrednim subjektom (..)* sadrži odredbu o jednokratnoj ugovornoj kazni koju će platiti ukoliko privredni subjekt AFIP posumnja da je privredni subjekt (..)* podatke koristio neovlašteno, što pobija navode Podnosioca zahtjeva da je favorizovan navedeni privredni subjekt (s kojim privredni subjekt AFIP već ima zaključen ugovor) i da druge učesnike na relevantnom tržištu dovodi u neravnotežan položaj;

⁴ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

- da je privredni subjekt AFIP nakon donošenja Odluke kojom se ukida privremeno ograničenje pristupa podacima iz Registra finansijskih izvještaja, zaključio ugovore o poslovnoj saradnji sa (..)*⁵, (..)* i (..)*;
- da Podnosilac zahtjeva ne želi da zaključi ugovor sa privrednim subjektom AFIP u skladu sa opštim uslovima iz Pravila AFIP-a niti da AFIP-u ponudi usluge na osnovu kojih bi se ugovor mogao zaključiti pod povoljnijim uslovima.

Na osnovu navedenog privredni subjekt AFIP smatra da ima zakonsku obavezu da zaštiti podatke iz Registra, predlaže Konkurencijskom vijeću da odbije Zahtjev privrednog subjekta Tron Systems te utvrdi da privredni subjekt AFIP nije zloupotrijebio dominantan položaj na tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga u Federaciji BiH.

Uz odgovor privredni subjekt AFIP je dostavio primjerke zaključenih ugovora sa privrednim subjektom (..)*, Ugovor o poslovnoj saradnji sa (..)*, Ugovor o poslovnoj saradnji sa (..)*, Ugovor o poslovnoj saradnji sa (..)* kao i prepiske i ostalu dokumentaciju.

Konkurencijsko vijeće je od privrednog subjekta AFIP aktom broj: 01-26-2-022-10-II/13 od dana 28.11.2013. godine, zatražilo podatak o privrednim subjektima sa kojima AFIP ima zaključene ugovore o ustupanju podataka. Privredni subjekt AFIP u podnesku zaprimljenom pod brojem: 01-26-2-022-14-II/13 od dana 6.12.2013. godine je potvrdio da ima zaključena četiri ugovora čijom je analizom Konkurencijsko vijeće utvrdilo da je ugovor sa privrednim subjektom (..)* zaključen na neodređeno vrijeme.

Privredni subjekt AFIP naknadno je dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-25-II/13 od dana 16.12.2013. godine, ugovor koji je u međuvremenu zaključen i sa privrednim subjektom (..)* dana 4.12.2013. godine.

4. Usmena rasprava

Budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, u skladu sa članom 39. Zakona, dana 17.12.2013. godine (poziv dostavljen aktom broj: 01-26-2-022-8-II/13 i broj: 01-26-2-022-9-II/13 od dana 29.11.2013. godine).

Punomoćnik privrednog subjekta Tron Systems, je dana 29.11.2013. godine, podnio zahtjev zaprimljen pod brojem: 01-26-2-022-11-II/13 za odgodu usmene rasprave, nakon čega je Konkurencijsko vijeće usmenu raspravu zakazalo za dan 18.12.2013. godine (obavještenje dostavljeno strankama aktom broj: 01-26-2-022-12-II/13 i broj: 01-26-2-022-13-II/13 od dana 3.12.2013. godine)

Usmena rasprava održana je u sjedištu Konkurencijskog vijeća uz prisustvo advokata Začiragić Feđada, punomoćenika privrednog subjekta Tron Systems, direktora privrednog subjekta Tron Systems Ermina Cere i Armine Hodžić zaposlenice i punomoćenika privrednog subjekta AFIP.

Na usmenenoj raspravi stranke su se izjasnile da ostaju kod svojih dosadašnjih iskaza i dokaza s tim da je svaka strana priložila pisano izjašnjenje i dodatnu dokumentaciju kojom potvrđuju svoje tvrdnje (Zapisnik 01-26-2-022-27-II/13 od dana 18.12.2013. godine).

⁵ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

5. Prikupljanje podataka od trećih lica

Tokom postupka radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica, u smislu odredbi člana 35. stav (1) tačke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela /institucija koje nisu stranke u postupku.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je zatražilo podatke i dokumentaciju od:

- privrednog subjekta Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar aktom broj: 01-26-2-022-15-II/13 od dana 11.12.2013. godine, koji je tražene podatke dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-24-II/13 od dana 16.12.2013. godine, navodeći da nemaju potpisani niti jedan ugovor o ustupanju podataka iz finansijskih izvještaja pravnih osoba i da je ugovor sklopljen između privrednih subjekata (..)*⁶, AFIP i Agencije za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar od 16.12.2004. godine raskinut obzirom da je (..)* sa AFIP-om sklopio samostalno novi ugovor po istom poslu od 22.9.2008. godine.
- privrednog subjekta (..)* aktom broj: 01-26-2-022-16-II/13 od dana 12.12.2013. godine, koji je tražene podatke dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-32-II/13 od dana 20.12.2013. godine navodeći da nemaju potpisane ugovore o poslovnoj saradnji sa AFIP-om ili sa drugim privrednim subjektima, a koji se tiču ustupanja finansijskih podataka.
- privrednog subjekta (..)* aktom broj: 01-26-2-022-17-II/13 od dana 12.12.2013. godine, koji je tražene podatke dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-31-II/13 od dana 19.12.2013. godine, navodeći da nemaju potpisane ugovore o poslovnoj saradnji sa AFIP-om ili sa drugim privrednim subjektima, a koji se tiču ustupanja finansijskih podataka.
- privrednog subjekta (..)* aktom broj: 01-26-2-022-18-II/13 od dana 12.12.2013. godine, koji je tražene podatke dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-30-II/13 od dana 19.12.2013. godine, navodeći da imaju potpisane ugovore o poslovnoj saradnji sa AFIP-om za tekuću 2013. godinu i prethodnu 2012. godinu te da imaju potpisani ugovor o poslovnoj saradnji i sa Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge Banja Luka.
- privrednog subjekta (..)* aktom broj: 01-26-2-022-19-II/13 od dana 12.12.2013. godine, koji je tražene podatke dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-26-II/13 od dana 17.12.2013. godine, navodeći da imaju potpisane ugovore o poslovnoj saradnji sa privrednim subjektima Tron Systems od 29.7.2013. godine i Agencijom za posredničke, informatičke i finansijske usluge Banja Luka od 13.11.2012. godine.
- privrednog subjekta (..)* aktom broj: 01-26-2-022-21-II/13 od dana 12.12.2013. godine, koji je tražene podatke dostavio podneskom broj: 01-26-2-022-33-II/13 od dana 25.12.2013. godine, navodeći da su imali potpisani ugovor o poslovnoj saradnji sa AFIP-om od 25.05.2012. godine koji nakon isteka od jedne godine nije produžavan nakon čega je sklopljen ugovor o ustupanju prava za korištenje podataka sa privrednim subjektom Tron Systems dana 30.6.2013. godine koji je još uvijek na snazi.
- privrednog subjekta (..)* aktom broj: 01-26-2-022-20-II/13 od dana 12.12.2013. godine.

⁶ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

6. Relevantno tržište

U skladu sa članom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Relevantno tržište usluga predmetnog postupka je utvrđeno kao pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cijelu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Slijedom navedenog, relevantno tržište predmetnog postupka je tržište pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije Bosne i Hercegovine (uzimajući u obzir odredbe Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine i odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine).

7. Utvrđeno činjenično stanje

U predmetnom postupku, pristupilo se prikupljanju relevantne dokumentacije i podataka, te je uvidom u iste utvrđeno slijedeće:

- da član 44. stav (1) Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da ovlaštena institucija osnovana posebnim zakonom, obavlja kontrolu i obradu finansijskih izvještaja, te vodi Jedinostveni registar finansijskih izvještaja;
- da član 45. stav (1) Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, obavezuje ovlaštenu instituciju da podatke iz preuzetih finansijskih izvještaja obradi na način podesan za ocjenu imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja pravnih lica;
- da član 45. stav (2) istog Zakona utvrđuje da su podaci iz stava (1) ovog člana javni i dostupni svim pravnim i fizičkim licima;
- da je Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Odluka o osnivanju) privredni subjekt APIF određen za ovlaštenu instituciju, zajedno sa Agencijom za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (FIP), za prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine, u cilju njihove obrade i analize;
- da postoji teritorijalna podjeljenost u prijemu i distribuciji podataka između privrednog subjekta AFIP i privrednog subjekta FIP, jer privredni subjekt AFIP pokriva teritoriju koju je ranije pokrивao Zavod za platni promet Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo (ZPP), dok privredni subjekt FIP pokriva teritoriju ranijeg Zavoda za platni promet Federacije Bosne i Hercegovine, Mostar (ZAP);

- da se Podnosilac zahtjeva u aprilu 2013. godine obratio AFIP-u sa zahtjevom za zaključenje Ugovora o saradnji;
- da je privredni subjekt AFIP obavjestio Podnosioca zahtjeva da su do daljnjeg obustavili prodaju podataka iz registra finansijskih izvještaja dok im Konkurencijsko vijeće ne dostavi stručno mišljenje o Pravilima o ustupanju i načinu korištenja podataka;
- da je privredni subjekt AFIP u to vrijeme imao sa privrednim subjektom (..)*⁷ zaključene: Protokol o učešću u zajedničkom proizvodu (dana 21.4.2011.godine), Ugovor o poslovnoj saradnji i Izjavu o povjerljivosti informacija (dana 24.4.2012.godine) i Ugovor o nabavci usluga istraživanja i razvoja (dana 14.11.2012. godine). Na osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji privrednom subjektu (..)* je omogućena dostupnost kompletne baze godišnjih finansijskih izvještaja AFIP-a;
- da se Podnosilac zahtjeva dana 3.9.2013. godine obratio AFIP-u sa zahtjevom za pristup registru finansijskih izvještaja FBiH i to pod istim uslovima pod kojima su podaci ustupljeni (..)*;
- da je u odgovoru na predmetni zahtjev, dana 30.9.2013. godine, privredni subjekt AFIP obavjestio Podnosioca zahtjeva da se u skladu sa članom 18. Pravila o ustupanju i korištenju podataka pod povoljnijim uslovima mogu sklopiti ugovori sa naručiocem podataka pod uslovom, da protučinidba za ustupanje tih podataka nije novčana naknada već usluge kojima se unapređuje i usavršava proces prijema, obrade, kontrole i dostave podataka iz finansijskih izvještaja pravnih lica sa područja Federacije BiH;
- da je Nadzorni odbor privrednog subjekta AFIP donio Pravila o ustupanju i korištenju podataka, kao opće principe prilikom zaključenja Ugovora o poslovnoj saradnji za ustupanje, preuzimanje i korištenje podataka iz finansijskih izvještaja, te naveo da član 18. definiše da se pod povoljnijim uslovima od odredaba Pravila, mogu sklopiti ugovori sa naručiocem, pod uslovom da isti kao protučinidbu nudi usluge kojima se unapređuje i usavršava proces prijema, obrade kontrole i dostave podataka, istraživanje i zaštite u procesu distribucije podataka, razvoj aplikacija za prijem, obradu i kontrolu istih, te ugovori koji za predmet imaju kreiranje i prodaju zajedničkog proizvoda;
- da je u posmatranom vremenskom periodu AFIP imao zaključene ugovor o saradnji sa (..)*; (..)*, (..)* i (..)*;
- da je jedino (..)* sa AFIP-om imala zaključen ugovor o poslovnoj saradnji na neodređeno vrijeme.

8. Ocjena dokaza

Član 10. stav (2) Zakona propisuje da je zabranjena zloupotreba dominantnog položaja i to: c) primjena različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj i d) zaključivanje sporazuma kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj naravi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Nadalje, član 9. stav (2) Zakona, propisuje da se pretpostavlja, da jedan privredni subjekt ima dominantan položaj na tržištu roba i /ili usluga, ako na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine ima tržišni udio veći od 40,0%.

⁷ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Član 2. Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja dalje razrađuje pojam dominantnog položaja te određuje da privredni subjekat na relevantnom tržištu proizvoda ili usluga ima dominantan položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprječava efikasnu konkurenciju.

U toku postupka je utvrđeno da je Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine privredni subjekt APIF određen za ovlaštenu instituciju, zajedno sa Agencijom za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (FIP), za prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine, u cilju njihove obrade i analize; odnosno da se ovom djelatnošću mogu baviti isključivo ova dva privredna subjekta.

Imajući u vidu da je u konkretnom predmetu kao relevantno tržište usluga utvrđeno pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga, Konkurencijsko vijeće je neosporno utvrdilo da privredni subjekt AFIP ima dominantan položaj na relevantnom tržištu što znači da ne postoji mogućnost da neki privredni subjekt, korisnik predmetnih usluga, zaključi Ugovor o poslovnoj saradnji sa nekom drugom agencijom /institucijom u vezi relevantne usluge, te slijedom toga isti ima obavezu da svim privrednim subjektima osigura identične uslove na relevantnom tržištu.

Nadalje, tokom postupka je utvrđeno da je Podnosilac zahtjeva tražio da sa privrednim subjektom AFIP zaključi Ugovor u poslovnoj saradnji što je AFIP odbio sa obrazloženjem da ugovore o poslovnoj saradnji ne zaključuje dok ne dobije mišljenje Konkurencijskog vijeća, dok je istovremeno imao zaključen ugovor sa privrednim subjektom (..)*⁸ čime je Podnosilac zahtjeva stavljen u neravnopravan položaj u smislu člana 10. stav (1) tačka c) Zakona. Naime, privredni subjekt AFIP je zaključivanjem ugovora o poslovnoj saradnji na neodređeno vrijeme sa privrednim subjektom (..)*, a istovremeno odbijajući da takav ugovor zaključi sa Podnosiocem zahtjeva zloupotrijebio dominantan položaj primijenjujući različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime je Podnosioca zahtjeva doveo u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj; pogotovo kad se u obzir uzme da član 45. stav (1) i stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine obavezuje ovlaštenu instituciju da podatke iz preuzetih finansijskih izvještaja obradi na način podesan za ocjenu imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja pravnih lica; te da su podaci iz stava (1) ovog Zakona javni i dostupni svim pravnim i fizičkim licima;

Privredni subjekt AFIP je prekršio odredbe Zakona, jer je takvo postupanje imalo za cilj i posljedicu isključivanje ili «zatvaranje» tržišta za privredni subjekt Tron Systems, odnosno ograničavanje i narušavanje efikasne tržišne konkurencije.

Podnosilac zahtjeva se, kako je utvrđeno tokom postupka, obratio AFIP-u sa zahtjevom za pristup registru finansijskih izvještaja FBiH i to pod istim uslovima pod kojima su podaci ustupljeni (..)*. Privredni subjekt AFIP je obavjestio Podnosioca zahtjeva da se u skladu sa članom 18. Pravila o ustupanju i korištenju podataka pod povoljnijim uslovima mogu sklopiti ugovori sa naručiocem podataka pod uslovom, da protučinidba za ustupanje tih podataka nije novčana naknada već usluge kojima se unapređuje i usavršava proces prijema, obrade, kontrole i dostave podataka iz finansijskih izvještaja pravnih lica sa područja Federacije Bosne i Hercegovine.

Analizirajući navedena pravila Konkurencijsko vijeće je nesporno utvrdilo da je navedenim odredbom člana 18. Pravila omogućeno privrednom subjektu AFIP da pod povoljnijim uslovima od odredaba Pravila zaključi ugovor sa odabranim privrednim subjektima dovodeći tako u nepovoljniji položaj veliki broj privrednih subjekata koji ne mogu ispuniti dodatno postavljene

⁸ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

uslove te tako ostvariti *povoljnije uslove* za sklapanje ugovora, što je također u suprotnosti sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje propisuje da je ovlaštena institucija (privredni subjekt AFIP) dužna svoje podatke dostavljati svim pravnim i fizičkim licima bez nametanja ograničenja, odnosno dodatnih uslova.

Budući da, privredni subjekt AFIP ima dominantan položaj na relevantnom tržištu, te slijedom toga kao ovlaštena institucija, ne može propisivati različite /dodatne uslove pristupa svojim podacima, što znači da svi potencijalni privredni subjekti /fizička lica moraju imati iste uslove, uključujući i uslove za zaključivanje Ugovora o poslovnoj saradnji (kako je utvrđeno i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine).

Iz navedenog proizlazi da je provođenjem odredbe člana 18. Pravila privredni subjekt AFIP prekršio odredbe Zakona, iz člana 10. stav (2) tačka d) zaključujući sporazume kojima se uslovljava da druga stranka prihvati dodatne obaveze koje po svojoj naravi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Na navedeni način privredni subjekt AFIP je, zloupotrijebivši dominantni položaj koji ima na tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije Bosne i Hercegovine, Podnosioca zahtjeva doveo u nepovoljan konkurentski položaj u smislu člana 10. Zakona.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u tački 1. dispozitiva.

Iz naprijed navedenih razloga, privredni subjekt AFIP je dužan zaključiti Ugovor o poslovnoj saradnji s privrednim subjektom Tron Systems pod jednakim uslovima, u vremenskom roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja, a također i sa svim ostalim klijentima, potencijalnim učesnicima na relevantnom tržištu, u razumnom roku.

Zabranjuje se Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, svako buduće postupanje iz tačke 1., dispozitiva ovog Rješenja, kao i svako drugo postupanje na relevantnom tržištu kojim se privredni subjekti ili fizička lica, dovode u nepovoljan položaj na relevantnom tržištu, u smislu člana 11. stav (1) tačka b) Zakona.

Na osnovu navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tačkama 2.i 3. dispozitiva ovog Rješenja.

9. Novčana kazna

U smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10,0% (deset) vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda privrednog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se privredni subjekt, ako zloupotrijebi dominantan položaj na način propisan odredbama člana 10. Zakona.

Polazeći od nesporno utvrđene činjenice da je privredni subjekt AFIP prekršio odredbe člana 10. stav (2) tačke c) i d) Zakona, Konkurencijsko vijeće je izreklo novčanu kaznu u iznosu od 22.000,00 KM, što predstavlja (..)*⁹% ukupno ostvarenog prihoda za 2012. godinu, a koji je iznosio (..)* KM.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izricanja visine novčane kazne privrednom subjektu AFIP, uzelo u obzir namjeru te dužinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, u smislu člana 52. Zakona.

⁹ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Također, uzeta je u obzir i činjenica da se radi o ponovljenoj povredi Zakona od strane privrednog subjekta AFIP. Naime, Konkurencijsko vijeće je u postupku vođenom po zahtjevu privrednog subjekta LRC Inženjering donijelo rješenje, dana 11.9.2008. godine broj: 01-04-26-009-36-II/08, kojim je utvrđeno da je privredni subjekt AFIP, zloupotrijebio svoj dominantan položaj na tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije Bosne i Hercegovine, u smislu člana 10. stav (2) tačka (c) Zakona, time što je ugovorom o preuzimanju i ustupanju prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine, zaključenim sa privrednim subjektom LRC Inženjering d.o.o. Sarajevo, utvrdio različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova u odnosu na druge privredne subjekte korisnike istih usluga i time privredni subjekt LRC Inženjering d.o.o. Sarajevo doveo u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće je po zahtjevu privrednog subjekta LRC Inženjering d.o.o. Sarajevo, dana 16.12.2013. godine donijelo Rješenje, broj: 02-26-2-05-52 -II/13, kojim je iznova utvrđeno da je privredni subjekt AFIP, odredbama člana 8. stav (1), člana 9. stav (1) i člana 18. Pravila o ustupanju podataka pravnim i fizičkim licima i načinu njihovog korištenja, usvojenih od strane Nadzornog odbora dana 22.3.2013. godine, i nezaključivanjem Ugovora o poslovnoj saradnji sa privrednim subjektom LRC Inženjering d.o.o. Sarajevo, zloupotrijebio svoj dominantan položaj na relevantnom tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije Bosne i Hercegovine, primjenom različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova, iz člana 10. stav (2) tačka (c) Zakona, i zaključivanjem ugovora kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog ugovora, iz člana 10. stav (2) tačka (d) Zakona.

U slučaju da se izrečena novčana kazna iz tačke 5. dispozitiva ovog Rješenja ne uplati u navedenom roku ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu člana 47. Zakona, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine,

Na osnovu navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tačkama 5.i 6. dispozitiva ovog Rješenja.

10. Troškovi postupka

Podnosilac zahtjeva je podnio dana 31.12.2013. godine, zahtjev za naknadu troškova postupka (podnesak broj:01-26-2-022-35-II/13) koji se sastoji od slijedećih troškova: 1) Sastav prijedloga od 16.9.2013. godine - 820,00 KM; 2) Pristup usmenoj raspravi od 18.12.2013. godine – 820,00 KM; 3) Pismeno izjašnjenje od 18.12.2013. godine – 820,00 KM i 4) administrativna taksa na zahtjev – 1000 KM što sa uračunatim PDV-om iznosi 3.878,20 KM.

Članom 108. stav 1) Zakona o upravnom postupku je propisano da u rješenju kojim se postupak završava organ koji donosi rješenje određuje ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti, a članom 105. stav 2) istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više strana sa suprotnim interesom, strana koja je izazvala postupak, a na čiju štetu je postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu zahtjeva priznalo samo troškove zastupanja koji su bili nužni i opravdani u ovom postupku, pa je u skladu sa tarifnim brojem 18. i 33. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata u Federaciji BiH, utvrdilo i priznalo slijedeće troškove za rad advokata privrednog subjekta Tron Systems: 1) za sastavljanje podneska od dana 16.9.2013. godine u iznosu od 240,00 KM, 2) za pristup na usmenu raspravu dana 18.12.2013. godine u iznosu od 300,00 KM i 3) pismeno izjašnjenje od 18.12.2013. godine – 240,00 KM što

sve ukupno iznosi 780,00 KM, a sa uračunatim PDV-om 912,60 KM. Također, su priznati i troškovi plaćene administrativne takse u iznosu od 1.000,00 KM, te priznati troškovi iznose ukupno 1.912,60 KM.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 5. dispozitiva.

11. Privremena mjera

Analizirajući istaknute navode i ponuđene dokaze Podnosioca zahtjeva i Protivne strane vezano za zatraženu privremenu mjeru, imajuću u vidu odredbe člana 36. Zakona prema kojim je teret dokazivanja na stranci koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka, Konkurencijsko vijeće na osnovu istih nije u vrijeme podnošenja zahtjeva moglo utvrditi preliminarnu povredu u smislu člana 40. stav (1) Zakona koja bi mogla kratkoročno štetno uticati na pojedine privredne subjekte, pa samim time nije moglo pravovremeno odrediti privremenu mjeru.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 6. dispozitiva.

12. Administrativna taksa

Podnosilac zahtjeva na ovo Rješenje, u skladu sa odredbom člana 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka f) Odluke o administrativnim taksama u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH» br. 30/06 i 18/11), dužan je platiti administrativnu taksu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

13. Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovog Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić